

NEGEN EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Waarin wij eene heks ontmoeten.

't Was op 't einde van een wilden dag, zooals zelfs de zomer er in ons land een meebrengen kan. De wind gierde langs de daken, schoot fluitend door schoorsteen, deed luifels en vensterblinden rammelen, verroeste weerhanen krijschen en geeselde de takken der boomen. De arbeiders keerden haastig huiswaarts, beducht voor regenbuien, waarmede de snel-jagende, zwarte wolken dreigden. Kooplieden kwamen van hun kantoor, gedoken in hun wijden huik. ¹⁾ Kloosterlingen joegen driftig de St. Antoniusvarkens ²⁾ binnen, de geprivilegieerde zwijntjes, die nog vrij verkeer hadden in 's Heeren straten en hunne begunstigde snuiten naar hartelust in de talrijke vuilnishooopen mochten steken.

Een meisje, bijna geheel verborgen in haar mantel, trad snel door de Langestrate in de richting der wallen. Ze scheen opgewonden, soms leek het, of ze aarzelde voort te gaan. Maar alle weifeling verdween en de maagd bereikte weldra de stadspoort, door welke ze met vluggen tred stapte, om dan de vestingen langs den buitenkant te volgen.

Inmiddels was 't volslagen duister geworden. En hier in het veld scheen de storm nog zijne kracht te verdubbelen. De geheimzinnige wandelaarster moest nu en dan even poozen om adem te scheppen. Eindelijk klopte ze aan een klein huisje.

1) Mantel.

2) In de middeleeuwsche steden liepen allerlei huisdieren op straat hun voedsel te zoeken. Eindelijk werden door het magistraat beperkende maatregelen genomen. Varkens o.a. mochten niet meer op de openbare wegen rondloopen. Er werd echter uitzondering gemaakt voor de zwijntjes van zekere gestichten of kloosters. Deze genoten nog hunne vrijheid. Soms kwamen de St. Antoniusvarkens zooals ze heetten, in de huizen. De burgers gaven ze dan te eten.

— Kom maar binnen ! riep eene krijschende stem. Mijne deur is nooit gesloten.

Het meisje stapte in de armzalige woning, maar bleef verbaasd, verschrikt zelfs, op den drempel staan.

Achter in de hut brandde een groot vuur ; de vlammen tooverde allerlei grillige figuren op de muren. Een oud, krom wijf zat ineengehurkt bij den haard. Lange verwarde haren slingerden zich rond en over haar gelaat. Een paar kleine, valsche oogen, zagen loerend naar de bezoekerster.

— Doe de deur toch dicht, Aleide, dochter van beenhouwer Fierens ! gebod de vrouw, terwijl hare lange, knokelige vingers den hoogen rug van een zwarten kater streelden.

— Kent gij mij ? kreet Arnolds verloofde, die inderdaad herwaarts gekomen was.

— Ha, ha, ha ! schaterlachte de heks. Hoe zou ik, die alle geheimen doorgrond, u niet kennen ? En 'k weet ook, wat u hier drijft, 'k verwachtte u. Ge begeert nieuws over den verdwenen neef van Jan Breydel.

— Het is dus waar wat men vertelt... dat gij in 't verborgen leest ! hernam de maagd op heftigen toon. Ach ! zeg mij dan, waar is Arnold ? Leeft hij nog ? Houdt men hem gevangen ? Of... maar neen, hij kan, hij mag niet dood zijn ! Ach ! goede vrouw, heb deernis met mij... ik zal u beloonen... u veel geld geven... maar vertel mij, waar is hij ?

De heks zweeg en staarde in het vuur.

— Spreek dan toch ! Martel mij niet ! riep Aleida. Waar is Arnold ? Waar kan ik hem vinden ?

De vrouw beduidde de beenhouwersdochter met den vinger, dat ze zwijgen moest.

Half angstig, tegelijkertijd in vreeselijke spanning, blikte de ongelukkige het wonderbaar wijf aan. De oogenblikken schenen uren.

Zonderling tooneel in de ellendige hut, waar de gaten in de muren met vodden of met mos gestopt waren, aan het rieten dak bossen gedroogde kruiden hingen en op een schab allerlei fleschjes in eene rij geschikt stonden. Hel beschenen door de vlammen, zat daar de grijze vrouw, gehuld in havelooze kleeding ; in de schaduw eener vermoldde kas het jonge, sidderende meisje, naar deze afgelegen plaats gekomen, om nieuws van haar verdwenen verloofde te vernemen.

Eindelijk rees de vrouw op

— Kent ge 't geheim ? vroeg Aleida snel.

— Ik weet meer dan ik zeg, klonk het antwoord.

— Ach ! spreek, ik zal veel betalen !

— Met schoone woorden, zeker !

— Neen... ik zweer het u... mijn vader is rijk.

— Ha, ha! Ja, rijk is Fierens, de beenhouwer uit de Vlamingstraat. Maar als gij deze plaats verlaten hebt... dan word ik vergeten... dan ben ik weer de vervloekte heks, die men met den vuurdood bedreigt. Meiske, weet ge, dat men mij met naalden geprikt heeft, dat men mij eens in 't water wierp...¹⁾ ik werd beschuldigd van duivelsche tooverij, omdat ik de gave bezit in 't verborgen te lezen...

— Ach, vrouw, ik zweer u, bij alles wat mij heilig is, dat ik u betalen zal. Hier, neem mijn armband als pand... hij is van zuiver goud.

Het meisje reikte het kostbaar juweel over, dat het inhalige wijf wild vastpakte. Spreek nu! smeekte de poortersdochter. Pijnig mij niet langer! Wat weet ge?

— Reeds veel... maar geduld, schoon kind... hebt ge nog meer van die klinkende voorwerpen? Van beloften kan ik niet leven.

— Morgen laat ik u geld brengen... goud...

— Zweert gij het?

— Bij alles wat mij heilig is!

— Welnu, beid nog even, niet lang meer.

De vrouw nam een ijzeren pot, vulde dezen met water en hing hem aan een haak boven 't vuur. Weldra begon de inhoud te borrelen en te sissen. Toen ledigde de waarzegster er een fleschje in, wierp er daarna nog een bos kruiden bij. De vloeistof schuimde hevig. Een damp vervulde het klein vertrek. Het wijf stond midden in dien walm, blikte in den pot en sprak eenige onverstaanbare woorden uit. En buiten hilde de wind, die het hutje schudde, als wilde hij het vernietigen!

Aleida kruiste zich gedurig. Het arme meisje wankelde op hare beenen. Vol ontzetting staarde ze de gebogene, akelige gestalte aan.

— Keer huiswaarts... van nacht in een droom zult ge uw vriend zien... deze zal tot u spreken en u alles openbaren, zei de heks eindelijk.

— Dus leeft Arnold nog?

— Hij leeft nog!

— Waar? Is hij gezond?

— De droom zal u alle inlichtingen geven. Onderzoek thans niet verder, maar gehoorzaam! Doch nog eene vermaning! Weet iemand, dat ge hier zijt?

— Neen.

¹⁾ Zoogenaamde heksen werden dikwijls hevig gemarteld en niet zelden op wreede wijze door 't gerecht omgebracht.

— Spreek er dan ook met geen mensch over ! Houd dit bezoek geheim. Vergeet deze waarchuwing niet, want anders zult ge vreeselijk teleurgesteld worden !

Ontdaan, rillend van de koorts, kwam Aleida thuis.

Hare ouders verkeerden in de grootste onrust en bestormden hunne dochter met vragen.

Het meisje poogde de reden van hare afwezigheid te verbergen, maar moest toch eindigen met alles te bekennen.

— Hoe durfdet gij ? sprak hare moeder berispelend. Naar die akelige plaats .. en alleen !

— De liefde vermag veel ! zei haar vader, een stoere beenhouwer.

Doch geen van beiden spotte met de goedgeeloovigheid van hun kind, dat een waarzegster ging raadplegen. Immers Aleida handelde in den geest van haar tijd. Toen geloofde men aan toekomst-voorspellers, aan de kunst om in 't verborgen te lezen, aan wichelarij en tooverij, aan voorteekens ! En helaas ! nog in onze eeuw vindt men tal van lieden, die er volkomen dezelfde meeningen op na houden. ¹⁾

Aleida moest onmiddellijk te bed. Den ganschen nacht ijelde ze, sprak herhaaldelijk den naam van Arnold uit, maar geen droom openbaarde de ongelukkige 't geheim der verdwijning.

1) Men hoort wel eens zeggen, dat het bijgeloof tot 't verleden behoort. Helaas ! zoowel in steden als op het platteland heerscht nog maar al te veel 't geloof aan heksen, bezweerders, voorteekens enz. Denk ook maar eens aan 't vooroordeel over den Vrijdag en 't getal 13. Dikwijls hebben wij vruchteloos beproefd 't bijgeloof bij ons welbekende lieden in Vlaanderen uit te roeien.

A. HANS

GROENINGHE

PENTEEKENINGEN VAN EMIEL WALRAVENS

TWEEDE DRUK

*« Gij zult uw vaderland beminnen,
en zijn taal en zijn roem, »*

(H. CONSCIENCE.)

L. OPDEBEEK, --- UITGEVER --- ANTWERPEN